

שי עולמות

העלון השבועי של ישיבת "נצח מאיר" ישיבתו של הרה"ח שמועון יוסף הכהן ויוזפלד שליט"א

רח' הרב סלנט 7, ירושלים, טל' 050-4102044

הכל בשבילנו

ז"ל: נמצא כשהעולם נברא בשבילי צריך אני לראות ולעיין בכל עת בתיקון העולם, ולמלאות חסרון העולם, ולהתפלל בעבורם, עכ"ל. כי מחמת יראה ואהבה צריכים להשתדל בתיקון העולם, משל למה הדבר דומה למלך שבנה עיר ומדינה שלימה עבור בנו החביב לו, ותקנה ושכללה על מכוונה והכניס עבורו שם עבדים ומשרתים שונים שישימשוהו בנאמנות וצוהו להתנהג בנחת עמו, שבדאי הבן מחמת הכרת הטוב (בחי' אהבה) ועכ"פ מחמת פחד לעבור על דברי אביו המלך (בחי' יראה) צריך להטיב עמו ולדאוג לכל הצטרכותם.

וזה בחי' משחז"ל (קהלת רבה פז) ראה את מעשה האלקים וגו' בשעה שברא הקב"ה את אדה"ר נטלו והחזירו על כל אילני גן עדן. א"ל ראה מעשי כמה נאים ומשובחים הן, וכל מה שבראתי בשבילך בראתי תן דעתך שלא תקלקל ותחריב את עולמי וכמ"ש (כ"ד פ"ד י"ג) צריך אדם לשאול בשלום דבר שיש לו הנאה ממנו.

נמצא שבעיקר מצד הכרת הטוב צריך לראות ולעיין בכל עת בתיקון העולם, ובפרט שעי"ז בעצמו שמעיין דואג לתיקון העולם גורם שמחה למעלה כמב"פ (אות ב) שכשיש איזה צער ודין בעולם אזי בודאי נגרע משמחת הקב"ה כמ"ש (בראשית ו) ויתעצב אל לבו. ולהיפך כשמעשה הקב"ה כתיקונן וכסדרן אזי הקב"ה משמח בהם ומתענג בהם כמ"ש (תהלים קד) ישמח ה' במעשיו כמו בעל מלאכה שעושה איזה כלי והכלי הוא יפה אזי הוא מתענג בו, נמצא כשזוכה למלאות חסרון העולם באיזה בחינה גורם שמחה למעלה שזה בעצמו אות להכרת הטוב לה', כי באמת אנו בעולם הזה כאורחים כי ימינו כצל עובר ולא כצלו של דקל וכשם שאורח צריך להודות ולהכיר טובה לבעל האכסניא כמובן מאליו, וכמ"ש חז"ל (ברכות נח) אורח טוב מה הוא אומר, כמה טרחות טרח בעה"ב, וכל מה שטרח לא טרח אלא בשבילי, ק"ו שאנו צריכים להודות להשי"ת שכביכול כמה טרחות טרח שברא עולמות כאלה והעמיד לרשותנו משרתים כאלה והכל בשבילנו.

(מתוך הספר "יש מאין" על ליקו"מ)

מדרש

...דבר אחר, נכון יהיה הר בית ה' בראש ההרים, והר תבור יהיה גבוה מאד. משל למה הדבר דומה. לבני פלטרין של מלך שירדו מן העיר והרגו אריות ודובים ונמרים ביער והביאום לעיר ותלו אותן כנגד שער העיר, וכל בני העיר היו תמידין מאותן אריות. והקדוש ברוך הוא כך עשה בסיסרא, בא סיסרא על ישראל בהר תבור, מן (ה)שמים נלחמו, הכוכבים ממסלותם נלחמו עם סיסרא (שופטים ה, ט). התחילו הכל תמהים, שמעולם לא היה כמעשה הזה שירדו כוכבים מן השמים לעשות מלחמה עם בשר ודם. ואמר הקדוש ברוך הוא, בעולם הזה, הכוכבים נלחמו בשבילכם. אבל לעתיד לבא, ויצא ה' ונלחם בגוים וגו', ועמדו רגליו ביום ההוא וגו' (זכריה יד, ג), וכל אותו ענין. ויהיו הכל רואין ומראין אותו באצבע, שנאמר, ואמר ביום ההוא הנה אלקינו זה וגו' (ישעיה כה, ט).

ירושלים עיה"ק תו"ת בב"א. יום ו' עש"ק לסדר עקב לכבוד ... אחדשה"ט!
בעזרת ה' אכתוב לך משהו השייך לפרשת השבוע.
"**זוהיה עקב תשמעון**" (דברים ז, יב).
בהווה בעולם קורה לפעמים שמנהל עסק, או בעל עסק, או מנהל עבודה מזלזל בממונים תחתיו, דהיינו הפועלים למיניהם, וכן לאלו שבסולם ההיררכיה הם תחתיו, וכשמעירים לו על משהו, או מספרים לו צרתם ומצוקתם, לא שומע להם כלל או שומע להם בחפזון בחצי אוזן, וכנ"ל מצאנו אצל בעלים מסויימים כשנשותיהם מדברות או לא מקשיב כלל, או מתעלם ממצוקתן ודיבוריהן, או דוחם בקש, וכן קורה כנ"ל במפקדים עם חיילים, במורים עם תלמידים, בהורים עם הילדים, וכיוצא בהם רבים מאד. ועל זה מעיר וקרמיו לן קרא "עקב תשמעון" תקשיבו לאלו שתחתיכם, אפילו נמוכים הרבה מאד מכם (בבחי' עקב של הגוף) מבחינה שכלית, ומעמד וכו', מ"מ תשמעו ותקשיבו להם, גם משום שיתכן שהם יהיו צודקים (כי אע"פ שהגיבור לעומת החלש, הוא הגיבור, אבל זה לא אומר שבהכרח הגיבור הוא הצודק, ויתכן דוקא שהחלש הוא הצודק), גם משום שזה לא אנושי וזה לא דרך ארץ להתנהג כך, וגם משום מידה כנגד מידה (שבת קה, ב), ואם אתה תתנהג כך עם אחרים, ככה אחרים יתנהגו אתך, ולא רק בני אדם לא יקשיבו לך, אלא גם בשמים יתנהגו כך אתך ולא יקשיבו לך. ואם אתה תתאכזר ולא תרחם ותזלזל באחרים, גם בשמים יתאכזרו ולא ירחמו עליך, ויזלזלו בך. ומידה טובה מרובה (סנהדרין ק, ב), וכל המרחם על הבריות מרחמים עליו מן השמים (שבת קנא, ב). והדורמז יש להנ"ל שמה שאמרו חז"ל (כ"מ נט, א) אחתך גוצא גחון ותלחש לה (פי' אם אשתך נמוכה תתכופף והרכן עצמך אליה, ותדבר באזונה). הרי שצריך האדם לרדת ולהשפיל עצמו מרום מגדל מעמדו האמיתי או המדומה. וכן המורה צריך ללמד עם התחושה של ומתלמידו יותר מכולם (תענית ז, א), וכן ההורים, לא בגלל שהם הורים תמיד צודקים ותמיד יודעים ומבינים הכל, ולגבי עבד כתב הרמב"ם (ה' עבדים פ"א ה"ו וה"ט) חז"ל כל עבד עברי אסור לעבוד בו בפרך. ובה"ה כתב שעבד עברי לא נמכר בפרהסיא שנאמר (ויקרא כה, מג) לא ימכרו ממכרת עבד - אינו נמכר אלא בצנעה ודרך כבוד. ובה"ט כתב כל עבד עברי חייב האדון להשוותן אליו במאכל ובמשקה וכסות ומדור שנאמר (דברים טו, טז) כי טוב לו עמך. מכאן אמרו חכמים (קדושין כ, א) כל הקונה עבד עברי כקונה אדון לעצמו. ויש ללמוד ממידותיו של הקב"ה, שאלקים עברי בקש את נדף (קהלת ג, טו), ושומע לחלש כמ"ש (עי' איוב לה, כה ועי' בנשמת כל חי) שעות עניים תשמע, צעקת הדל תקשיב ותושיע, וכן הרבה כיוצא בזה בפסוקים מפורשים ובמאמרי חז"ל. ויהי רצון שנטה און קשבת ונעזור לפי היכולת. לעשות נחת רוח לבורא יתברך שמו.

פְּנִיִּים
וְהִנֵּה נִתְּפַס לְמִשְׁלַל, אֵילָן אֶחָד עִם שְׁלֹשָׁה עֲנָפִים, וְכָל עֲנַף מִיָּחָד לֹו שְׂרָאוֹי לְהוֹצִיא שְׁנֵי פְרוֹת, נִמְצָא שְׂרָאוֹי שִׁיְהִיָּה לֹו שְׁשָׁה פְּנִיִּים. וְכֵן נֹאמַר לְמִשְׁלַל, שְׁכָל עֲנַף הוּא בְּכַחֲנִיָּה וְעֲרַף שִׁיְהִיָּה לֹו מֵאָה אֲדָמִים. נִמְצָא שְׂרָאוֹי לְהִיּוֹת לֹו שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אֲדָמִים, מִשְׁלֹשָׁה עֲנָפִים הִלָּלוּ. נִמְצָא אִם גּוֹזֵל מִמֶּנָּה מֵאָה אֲדָמִים, הוּא גּוֹזֵל וְנוֹטֵל מִמֶּנּוּ עֲנַף אֶחָד, נִמְצָא שְׁנוּטֵל מִמֶּנּוּ שְׁנֵי פְּנִיִּים.
(ליקו"מ סט)

תתאכזר ולא תרחם ותזלזל באחרים, גם בשמים יתאכזרו ולא ירחמו עליך, ויזלזלו בך. ומידה טובה מרובה (סנהדרין ק, ב), וכל המרחם על הבריות מרחמים עליו מן השמים (שבת קנא, ב). והדורמז יש להנ"ל שמה שאמרו חז"ל (כ"מ נט, א) אחתך גוצא גחון ותלחש לה (פי' אם אשתך נמוכה תתכופף והרכן עצמך אליה, ותדבר באזונה). הרי שצריך האדם לרדת ולהשפיל עצמו מרום מגדל מעמדו האמיתי או המדומה. וכן המורה צריך ללמד עם התחושה של ומתלמידו יותר מכולם (תענית ז, א), וכן ההורים, לא בגלל שהם הורים תמיד צודקים ותמיד יודעים ומבינים הכל, ולגבי עבד כתב הרמב"ם (ה' עבדים פ"א ה"ו וה"ט) חז"ל כל עבד עברי אסור לעבוד בו בפרך. ובה"ה כתב שעבד עברי לא נמכר בפרהסיא שנאמר (ויקרא כה, מג) לא ימכרו ממכרת עבד - אינו נמכר אלא בצנעה ודרך כבוד. ובה"ט כתב כל עבד עברי חייב האדון להשוותן אליו במאכל ובמשקה וכסות ומדור שנאמר (דברים טו, טז) כי טוב לו עמך. מכאן אמרו חכמים (קדושין כ, א) כל הקונה עבד עברי כקונה אדון לעצמו. ויש ללמוד ממידותיו של הקב"ה, שאלקים עברי בקש את נדף (קהלת ג, טו), ושומע לחלש כמ"ש (עי' איוב לה, כה ועי' בנשמת כל חי) שעות עניים תשמע, צעקת הדל תקשיב ותושיע, וכן הרבה כיוצא בזה בפסוקים מפורשים ובמאמרי חז"ל. ויהי רצון שנטה און קשבת ונעזור לפי היכולת. לעשות נחת רוח לבורא יתברך שמו.

בברכת התורה וכמ"ס
שמועון יוסף הכהן ויוזפלד

התיקון הכללי

למנצח (תהלים טו, א).

למנצח. פי' למשורר, ותרגומו לשבחה. משכיל. תרגומו בשכלא טבא. והמצודות פירש שבמזמור זה ילמדו דעת והשכל להתפלל על הגאולה. **לבני קורח.** שעליהם נאמר (מגילה יד, א) ובני קרח לא מתו. כשהאדמה בלעה את אביהם, כי חזרו בתשובה מהמחלוקת, ועלו משם ושרתה עליהם רוח"ק (כפרש"י) ונבאו על הגלויות ועל חורבן ומלכות בית דוד. ועכ"פ ילפינן ג"כ מכאן שאין שום יאוש בעולם כלל. שהרי כמעט האדמה בלעה אותם ממש, וזכו ונעשו נביאים. (מתוך הספר "שי למורא" פרוש על תה"כ)

בשנמשכת ברפת הפרנסה והעשירות

התחיל בלשון רבים והיה עקב תשמעון ושמרתם ועשיתם אתם וכו'. ואחר כך בהבטחה מדבר בלשון יחיד, כמו שפתיב: ושמר ה' אלקיך לך וכו' ואהבהך וברכהך וברך פרי בטןך וכו'. כי המשכת הדעת הנ"ל עקרו הוא על ידי רבים. וכמבאר לעיל שעקר כלליות העולמות הוא כשמתקשרים ומתאספים רבים מישראל יחד ולפחות עשרה שאז אומרינן דבר שבקדשה וכו' וכנ"ל, אבל אחר כך כשנמשכת ברפת הפרנסה והעשירות נמשך לכל אחד ואחד ביחוד כפי הראוי לו בבחינת לזיתן זה יצרת לשחק בו המבאר בהתורה הנ"ל. שהוא בחינת שחקים ששם שוחקין מן שהפרנסה נשחקת ונתחלקת לכל אחד ואחד לקבל הפרנסה מה יתברך ברצון טוב והוא שמח בחלקו ומאמין שפך הוא רצונו הטוב והכל לטובתו, כי דיקא על ידי הפרנסה הזאת יזכה לקבל הארת הרצון המפלג שהוא בחינת מה רב טובך אשר צפנת ליראיך. ורק זה נקרא עשירות ופרנסה, כי בודאי זה שיש לו עשר ונכסים רבים וכלי כסף וזהב ואין לו שום נחת רוח בעשרו, אך רבא, כל מימי פעס ומכאובות וקליו הרבה וקצף מרביי תאוותיו שהוא נבהל להון הרבה יותר ויותר ומקנא מאד בהגבירים הגדולים המפלגים ממנו הרבה וכו'. כפצוי כל זה מלבד שאר מיני כעסים ומכאובים וכו'. שיש לו בכל יום וכמעט בכל שעה שאי אפשר לפרטם. בודאי אין זה עשירות כלל.

(ליקוטי הלכות אורח חיים הלכות נטילת ידים לסעודה הלכה ו אות פד)

ארבע חיות

בבחינת נפש, וכסא, ויושב על הכסא אריה שבבחינת נפש - זה בחינת (שיר-השירים ה): "אריתי מזורי עם בשמי"; "מורי" - זה בחינת "מרת נפש" (שמואל-א א), בחינת (מלכים-ב ד): "ונפשה מרה לה", זה בחינת פגם הנפש, פגם הרצון; כשורצה דבר-תאנה זה הרצון, הוא פגם ומרה לנפש ועכשו כשפא זה האדם לחכם-הדור עם נפשו ורצונו, והחכם-הדור לוקח כל הרצונות ולוקח אותם אחד אחד לאחד, כדי להעלות אותם כנ"ל, ואז מלקט גם כל הרצונות והנפשות שנפלו וזהו בחינת: "אריה" - לשון לקט, שמלקט מרת הנפש, הינו פגם הנפש; "עם בשמי" - עם הרצון הטוב שמעלה ריח טובובחינת שור שבנפש - זה האור המצחצח שנתוסף בנפש מחמת הקבוצ, שנתקבץ פזורי הנפש, ואז מאיר הנפש ביותר, כי כשהרצון אין מאיר, אז הנפש בבחינת נפש רעבה, כי עקר הרעב מחמת העדר האור, כמו שאמרנו חכמינו, וזכרונם לברכה (וימא עו): "ויצנף ויצרעיק ויאכילך את המן" - מכאן שהסומא אינו שבע, כי עקר השבע מחמת האור שיראה בעיניו, ועל-ידי שאינו רואה, אין נתמלא נפשו, הינו רצונו, כי טוב מראה עינים מהלך-נפש" (קהלת ו); וכשמצחצח נפשו בצחצחות האור, אזי "ונפש רעבה מלא טוב" (תהלים קיז). בבחינת (ישעיהו נ"ח): "והשביע בצחצחות נפשך" וזה בחינת שור, לשון הסתכלות, בחינת מראה עינים מהלך-נפש ונשר שבבחינת נפש - זה החודש שנתחדש הנפש בעליהה בבחינת עבור וזה בחינת נשר - "תתחדש כנשר נעורכי" (תהלים ק"ג).

לא תחסר כל בך

בארץ-ישראל הלחם מטעם כל-כף, עד שנקללין בו כל מתיקות הטעמים שבכל המאכלים שבעולם, בבחינת "ארץ אשר לא במסכת תאכל בה לחם לא תחסר כל בך", ועל-כן שם בנגל יותר לזכות להרגיש כל הטעמים באכילת פת במלח, שזה עקר תקון האכילה בבחינת מן, כמבאר בפנים. (אוצר היראה ארץ ישראל אות ז)

אזירא דארץ-ישראל מחכים

עקר המשכת הרוח-הימים דקדשה, שהוא בחינת שלמות הקסרונות, הוא בארץ-ישראל, כי אזירא דארץ-ישראל מחכים, שזה עקר החיים, בחינת "החכמה תסידה"; וכן זה עקר שלמות הקסרונות, בחינת "דעת קנית מה חסרת". ועל-כן נקראת ארץ-ישראל ארץ החיים, וכתוב: "לא תחסר כל בך". וזה בחינת "כל הפתוב לחיים בירושלים", וכן הבית-המקדש נקרא בית חיינו. (הל' העושה שלוח לזכות חוב ה"ג אותיות י כד)

"ועתה ישראל... כי אם ליראה"

ובקמת הארת הרצון, שהוא בחינת יראה, כמבאר בפנים, יוכל כל אדם לזכות בקל, כי הרצון חפשי לעולם, רק שצריך שיהיה איש-חיל ולהתחזק בזה מאד, וזה תלוי בזה, כי אין מחזקין אלא למחזקין כנ"ל, וההתחלה הוא רק בכח זכות הצדיקי-אמת, שיגועו כל-כף בעבודת השם עד שהמשיכו דעת בזה, שעל-ידי-זה יוכלין הכל להתחזק ולזכות להארת הרצון ולהתחזק על-ידי-זה ביותר וכן להלן כנ"ל. ועל-כן יפה אמר משה: "ועתה ישראל מה ה' אלקיך שאל מעמך כי אם ליראה", ואמר רבותינו ז"ל: לגבי משה יראה מלמא וטרמא, הינו "ועתה", אחר שכבר טרחתי ונגעתי בשבילכם כל-כף, כמבאר בפרישיות וקדמיים, עד שזכיתי להשגה ודעת בזה, אשר יראה מלמא וטרמא לגבי משה, על-כן יש לכם גם-כן יסוד חזק והתחלה טובה, שתוכלו להתחזק כל-כף על-ידי הארת דעתי שאני מאיר בכם, עד שתזכו גם-כן להארת הרצון וליראה גדולה הנמשך מהארת הדעת של הצדיקי-האמת; עד אשר באמת גם אצלנו עקשו בנגל לנו לזכות למדרגה זו, שתהיה היראה מלמא וטרמא גם אצלנו, על-ידי שנופה להתחזק באמת בכח ההתחלה הקדושה של משה רבנו ושל כל הצדיקי אמת הבאים אחריו. (הל' פרוין בכור ה"ה, אות לג)

אין יעתה אלא תשובה

אמר רבותינו ז"ל: אין יעתה אלא תשובה, כי עקר התשובה ועבודת השם הוא רק בבחינת יעתה, בחינת "היום אם בקולו תשמעו", שלא יחשב אלא אותה השעה והרגע שהוא בה עתה, לא יחשב כלל מיום לחברו ומשעה לחברתה, כי אינה יודעת מה ילך יום, וזה עקר אריכת ימים ותיים אמתיים שזוכין על-ידי יראה, בחינת "יראת ה' תוסיף ימים", שזה בחינת: "יעתה ישראל מה ה' אלקיך שאל מעמך, כי אם ליראה וכו'", וכתוב: "ועתה ישראל שמע אל החקים וכו'". כי צריך כל אחד מישראל להסתכל לקשר אותה העת והרגע שהוא עומד בה להשם יתברך, להעלות הזמן לבחינת למעלה מהזמן, וזה זוכין רק על-ידי תורה ותפלה, והעקר על-ידי תפלה, שהוא בחינת רצונות ונגעושים וכסופין טובים להשם יתברך. וזה צריכין הכל, בכל דרגא ודרגא הן צדיקים גדולים, שצריכין לעלות בכל פעם מדרגא לדרגא, ומכל-שכן הנמוכים מאד, שצריכין להחיות עצמן בכח הצדיקי-אמת, ורק בבחינה זאת, בחינת "יעתה ישראל וכו'". כי איש בזה, אם יראה לחשב הרבה מה שעבר עליו ולדאג על מה שיהיה, יוכל לצאת מדעתו ולהשתגע, חס ושלום, ועל-כן כל חיותו וקיומו הוא רק בבחינת יעתה הנ"ל, לחטף בכל פעם איזה עת ורגע שפורחין מן הרע וחוטפין איזה נקדה טובה, וכן בכל פעם, בחינת "היום אם בקולו תשמעו" הנ"ל.

(אוצר היראה, כנסת קהל צבאות אות קלח)

להצלחת
ר' אברהם בן אסתר ומשפחתו
ברוחניות ובנשמות

להערות והארות 7658704 - 052
לקבלת העלון השבועי למייל ערו קשר
במייל netzah.meir@gmail.com

לעילוי נשמת

תמונת אסתר ע"ה
נלב"ע מ"ו שבט
תנצבה.

נתן וצרנה כלאויר ע"ה
ר' רפאל בן ר' משה ז"ל

לעילוי נשמת

אורי בן ניסים ז"ל

יריב בן מניה
חזרה בתשובה שלמה